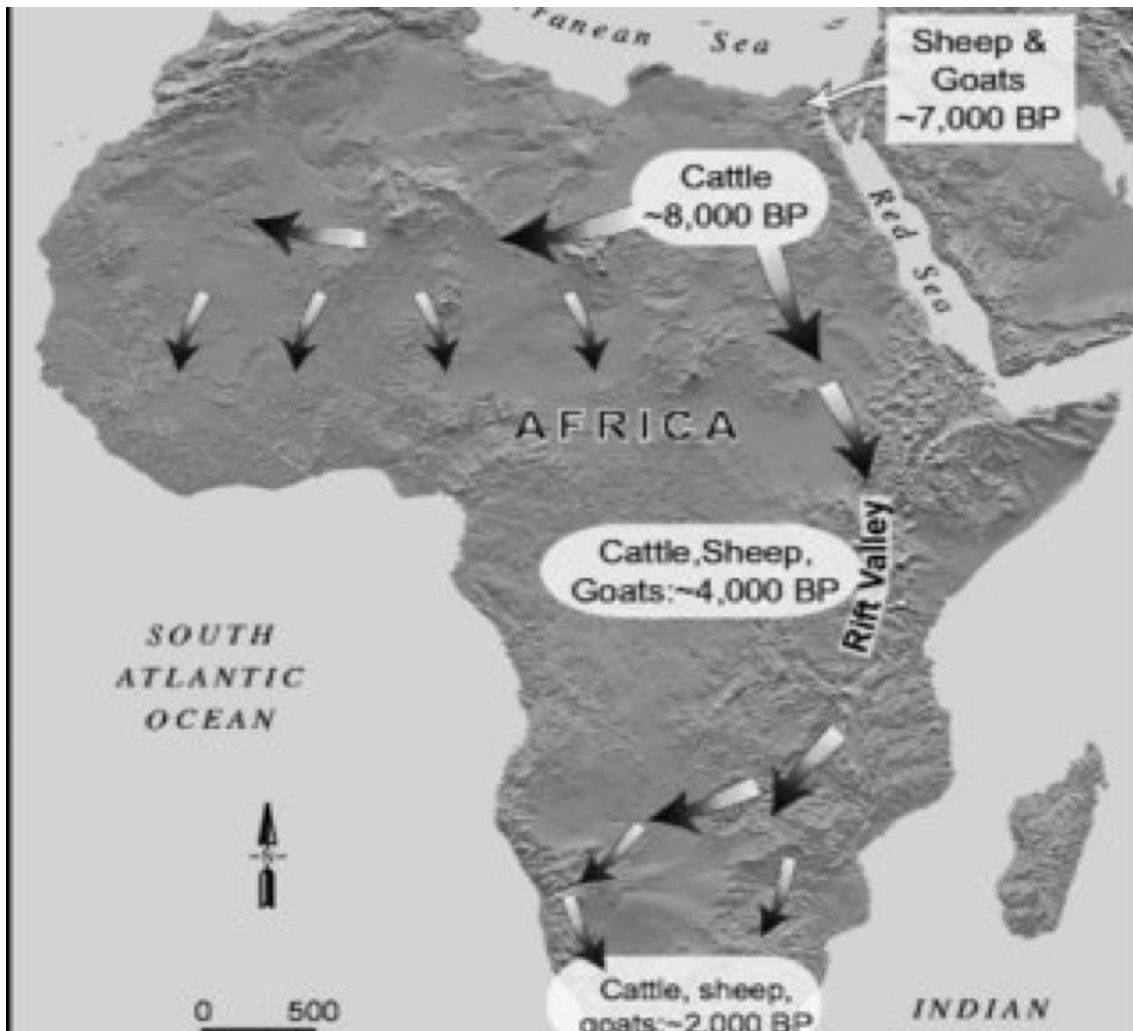
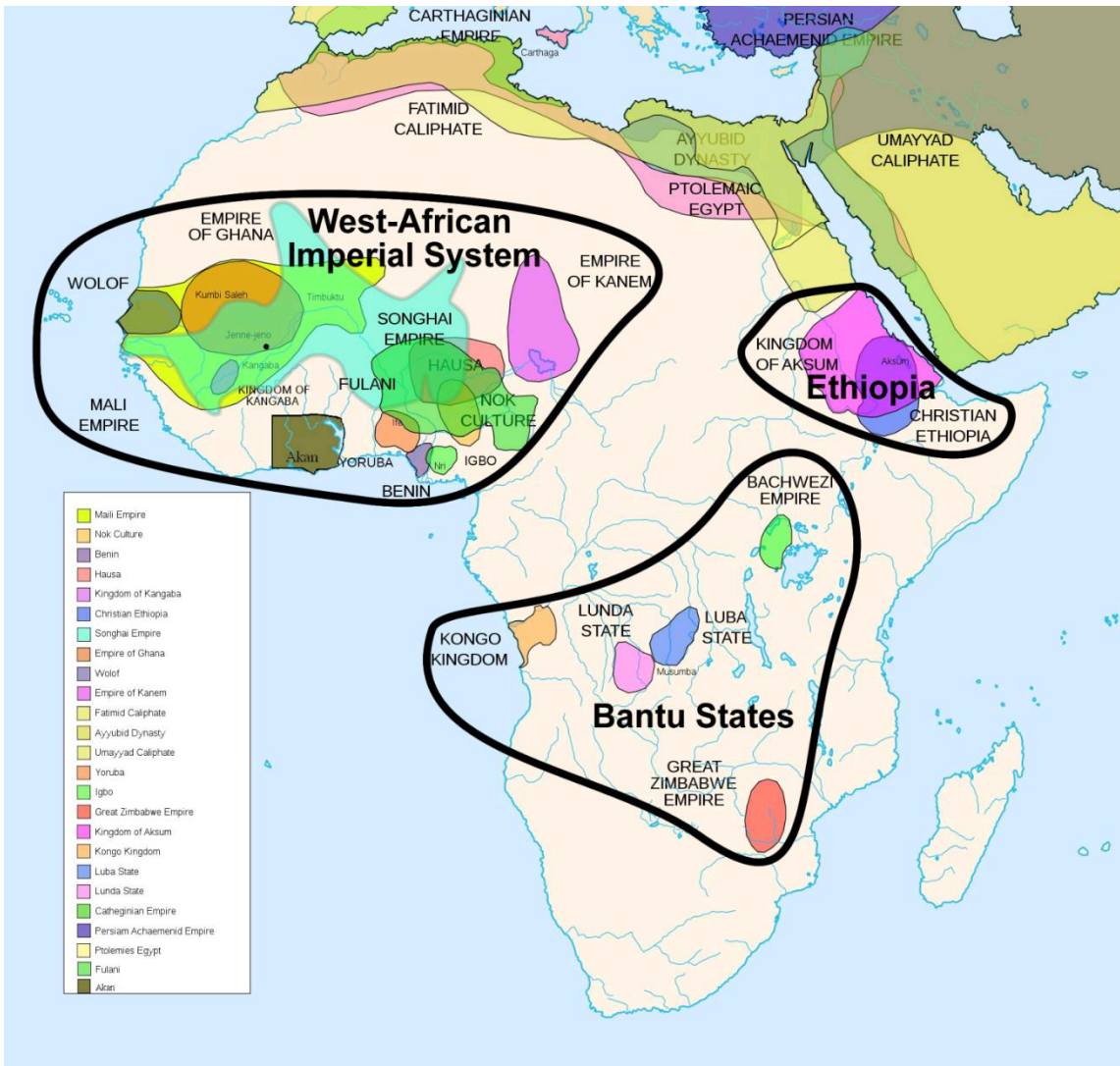

Mikael Ståhl 13.1.2025

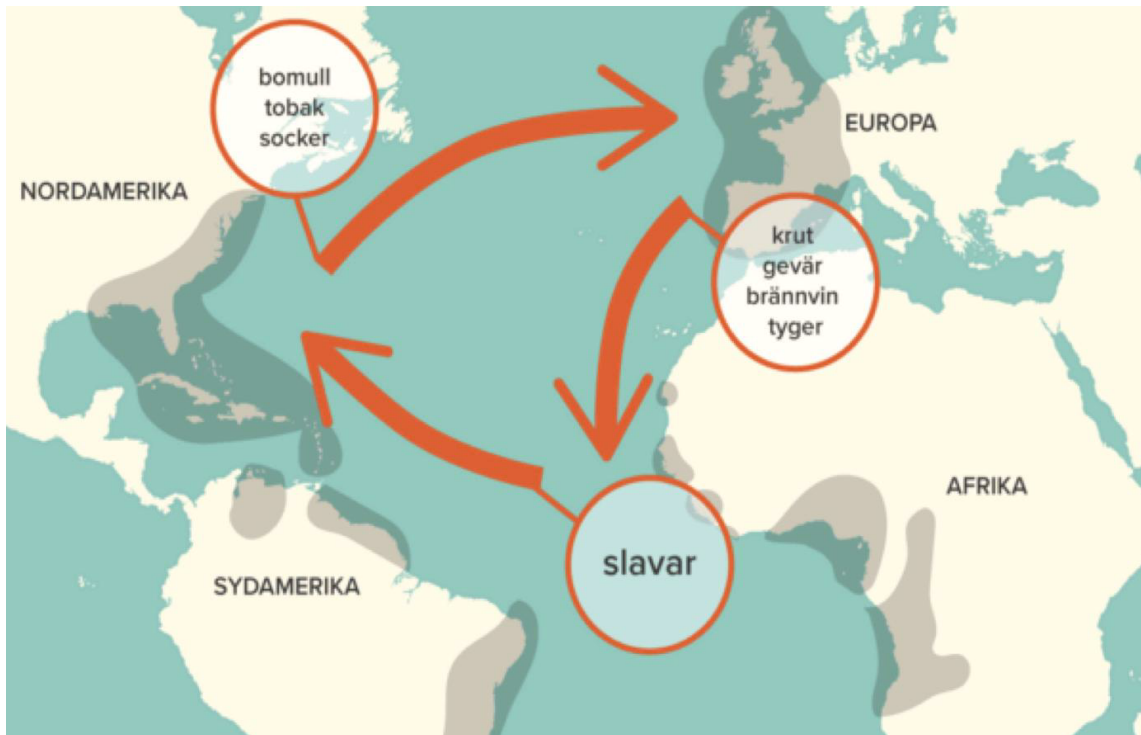
På måndagen fick vi en väl strukturerad översikt av Michael Ståhl om Afrikas tusentalsåriga historia på ett tiotal minuter.....

Boskapsskötare vandrar in.

Medeltida stater

“Triangelhandeln”

År 1900 är Afrika koloniserat (utom Etiopien).

1960-talet: 54 självständiga stater.

Afrikas befolkning

1960 300 miljoner

Nu 1.400 miljoner

2050 2.500 miljoner

Frågor och svar:

Fråga:

Suez-kanalen byggdes 1859-69. Hur påverkade den hela balansen i Afrika?

Svar:

Den hade stor effekt på alla handelsflottor och den blev populär då samtidigt fartygen utvecklades i snabb takt på den sidan av Afrika. De europeiska länderna gjorde anspråk på kanalen men USA kom sedermera emellan och fick igenom att den ska tillhöra Egypten.

Fråga:

Varför är speciellt Kina så väldigt intresserad av Afrika och varför är de Afrikanska staterna mera intresserade av Kina än av "väst"? Är det så "på riktigt"?

Svar:

Kina har investerat speciellt i infrastruktur, vägar, järnvägar m.m. Betalningen sker i form av råvaror. Nu börjar man i Afrika inse att det håller på att bli verkligen dyrt med de kinesiska aktiviteterna. Ytterligare en faktor som inverkar till Kinas fördel är att regler beträffande t.ex. "mänskliga rättigheter" är flexibla i Afrika. I väst är man mycket noga med att följa internationella regler.

Fråga: Kolonialismen på gott och ont och religionens betydelse för Afrika; vad var gott för afrikanerna?

Svar:

Kolonialismen hämtade en ny samhällsordning och infrastruktur, vägar, järnvägar, teknologi m.m. och den kristna och muslimska religionen med missionärerna skolväsende, sjukvård, etc. som i kolonialismens anda avsåg att "göra afrikanerna civiliserade", vilket ledde till en "västerländsk" svart medelklass av tjänstemän på lägre eller mellannivå.

Samhällsbildningen i Afrika utvecklades delvis som en följd av och baserad på arvet av kolonialismen från stamsamhällen till 54 självständiga stater, av vilka vissa infört varierande grad av demokratiskt statskick medan andra är närmast diktaturer.

Afrikas snabba avkolonisering och statliga självständighet i medlet av 1900-talet medförde interna oroligheter i flera stater mellan dess olika stammar och klaner. Mången afrikan låter förstå, att 1950-talet som koloni var en bättre tid än tiden som självständig stat från 1980-talet och senare. En intressant utveckling på senare tid gäller det religiösa och det andliga livet idag, där både kristen frikyrklighet och sträng islam är ökande.

Fråga:

Då Afrika kolonialiserades av europeiska länder, Portugal, Holland, England, Holland, Frankrike, och Tyskland, var det en stor skillnad hur man administrerade kolonierna. T.ex. vad man gjorde för att öka bildningen i de olika kolonierna.

Svar:

Engelsmännen gav en större lokal frihet när det gällde lokal administration, som sedermera ledde till att dessa kolonier blev vana, att mera självständigt

sköta sina lokala frågor. Detta har lett till en lokal konkurrens mellan stammarna.

Fransmännen styrde direkt med överhöghet vilket ledde till att man hade bättre kontroll ända fram till 2010-talet. I dag

har Frankrikes ställning blivit undergrävd av Ryssland och Kina. Detta har lett till ett allmänt missnöje mot Frankrike.

Afrikas obalans idag beror delvis på dålig eller ingen skolning alls under kolonialtiden.

Fråga:

Hur gick det för de vita i Rhodesien.

Svar:

Jag har ingen statistik, men efter att ha förlorat sitt minoritetsskydd så flyttade de främst till grannländerna - bl.a. Sydafrika men många också till Zambia. De som flyttade helt och hållet från Afrika valde Storbritannien och Australien.

Fråga:

Hur ser det ut med utvecklingen av demokratierna i Afrika?. Det är ju kupper här och där och man hoppas på att det blir stabilitet men går utvecklingen åt det hållet?

Svar:

Det korta svaret är NEJ. Det finns bra exempel (t.ex. Botswana) men i de flesta fall, där man till det yttre ser ut att ha demokrati med val, så visar det sig ofta att det förekommit valfusk. Det är nästan alltid starka män som väljs och när de kommit till makten så florerar korruption och utvecklingen går mot det auktoritära. Utsikterna är inte ljusa när det gäller demokratin.

Fråga:

När man följer med utvecklingen i Afrika och t.ex. Somalien, så får man intrycket att klanerna har stor betydelse. Vilken roll spelar de idag?

Svar:

De spelar fortfarande en stor roll. Tar man t.ex. kikujuterna i Kenya så har de en mycket stor inverkan. Det är ofta så, för att ta Somalien som exempel, att det är flera starka klaner, som kämpar om makten och det blir aldrig bra. När en rivaliserande klan lyckas ta över makten så byts hela administrationen ut. Det är ett populärt uttryck i Afrika som nämns när en ny klan i ett fattigt land tar över, nämligen "Now it is our time to eat" .